

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Idioma Moderno 3: Portugués	Código	613G03057	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma	Portugués			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Lourenzo Modia, Cilla	Correo electrónico	cilla.lourenzo.modia@udc.es	
Profesorado	Lourenzo Modia, Cilla Rubert de Araujo, Andréa	Correo electrónico	cilla.lourenzo.modia@udc.es a.rubert@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia fornece formación de carácter teórico-práctico na descrición e uso instrumental da lingua portuguesa nas súas modalidades oral e escrita. O alumnado debe adquirir competencias de usuario independente, encadrado no nivel avanzado (B2), de acordo co "Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas".			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Ter dominio instrumental oral e escrito dunha segunda lingua estranxeira.	A8		
Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.	A10		
Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.	A15		
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.		B1	
Adquirir capacidade de autoformación.		B3	
Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno		B4	
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.		B5	
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.		B6	
Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.		B7	
Apreciar a diversidade.		B8	
Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro			C2
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			C4

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Avaliar criticamente datos fornecidos por diversas fontes. Expressar dúbida.	1.1. Presente do Conxuntivo (I). 1.2. Poluição. Separación e reciclagem do lixo.
2. Comprender entrevistas e testemuños recibidos. Estabelecer comparacións. Expressar opinións, desexos e sentimentos de aprobación e reprovação.	2.1. Presente do Conxuntivo (II). 2.2. Emigración, inmigración e migración.

3. Comentar perspectivas dadas acerca de uma comunidade.	3.1. Formas verbais derivadas de: fazer, pôr, pedir, ter, ver, vir. 3.2. Geografia e Etnografia de Portugal. Expressões idiomáticas (I).
4. Argumentar. Exprimir condición en relación a factores externos.	4.1. Futuro do Conxuntivo. 4.2. Felicidade, sucesso e insucesso. Expressões idiomáticas (II).
5. Exprimir condicións irrealis.	5.1. Pretérito Imperfeito do Conxuntivo. Cláusulas condicionais. 5.2. Falsos amigos.
6. Adaptar o discurso à situación comunicativa. Compreender formas de calão.	6.1. Pretérito Mais-que-perfeito Composto do Conxuntivo. 6.2. Juventude. Novas tecnoloxías.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A8 B4 B7 B8 C2 C4	6.5	10	16.5
Lecturas	B7 B8 C2	0	11	11
Obradoiro	A8 A10 A15 B4 B5 C2 C4	8	10	18
Prácticas a través de TIC	B1 B3	0	10	10
Proba obxectiva	A8 A10 A15 B3 B5 B6 B7 C2	3	0	3
Presentación oral	A8 B4 C2	1	0	1
Resumo	B7 C2	0	10	10
Sesión maxistral	A8 B5 B7 B8 C2 C4	10	10	20
Traballos tutelados	A15 B5 B6 B7 C2	0	20	20
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Entendemos por ?discusión dirixida? aquela actividade desenvolvida polo alumnado en grupos pequenos en que se porá en práctica a expresión e a comprensión orais en lingua portuguesa. Debateranse diversos temas baixo a supervisión do/da docente. Nestas sesións prestarase unha especial atención á participación activa do estudiantado
Lecturas	Considérase ?lectura? calquera tipo de material (textos de manuais, xornais, revistas, foros de internet etc.) que o/a alumno/a terá que coñecer para a realización de certas actividades de maneira presencial ou non presencial.
Obradoiro	Os obradoiros son aulas centradas no desenvolvemento de prácticas de comprensión lectora e de produción escrita (resolución de exercicios, corrección e elaboración de textos).
Prácticas a través de TIC	O alumno ou a alumna deberá facer uso das novas tecnoloxías para preparar actividades propostas nas aulas.
Proba obxectiva	A proba escrita permite avaliar coñecementos, capacidades, habilidades etc. en destrezas como a comprensión e a produción escritas. Pode combinar preguntas de resposta múltipla, de resposta breve, de ordenación, de asociación, de discriminación?
Presentación oral	Neste tipo de proba avalíase a competencia comunicativa do/da estudante mediante unha pequena entrevista ou conversa co/coa profesor/a, en que talvez deba improvisar determinadas situacións. Na proba oral poderán empregarse textos, deseños ou materiais audiovisuais como apoio.
Resumo	Realizaranse con frecuencia sínteses dos principais contidos fixados no programa, a fin de facilitar a súa comprensión.
Sesión maxistral	As sesións maxistras consistirán en exposicións orais de carácter teórico-práctico á volta dos contidos básicos da materia. Nestas aulas utilizaranse diversos textos seleccionados especificamente para a análise e a comprensión dos contidos; resolveranse as dúbidas a respecto dos temas propostos e facilitarase bibliografía específica. Nestas sesións guíase o alumnado no proceso de aprendizaxe e mostraranse recursos que faciliten o desenvolvemento do traballo autónomo.

Traballos tutelados	Baixo a coordinación do / da docente, o alumnado levará a cabo diversas actividades (corrección e/ou elaboración de textos), ben de maneira individual ben organizado en pequenos grupos, a fin de partillar información, coñecementos e habilidades.
---------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	<p>Para a realización dos traballos tutelados, é fundamental que o alumno ou a alumna informe periodicamente tanto dos seus progresos como das súas dificultades co obxectivo de atinxir unha orientación adecuada.</p> <p>Alén diso, cada estudante poderá realizar todo tipo de consultas a respecto do desenvolvemento do traballo, quer no horario de atendimento quer por medio do correo electrónico.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A15 B5 B6 B7 C2	Os traballos individuais e grupais (tanto presenciais como non presenciais) encomendados polo profesorado ao longo do curso suporán un 20% da nota final. Valorarase especialmente a aprendizaxe colaborativa.	20
Discusión dirixida	A8 B4 B7 B8 C2 C4	As intervencións orais do/da estudante durante as discusións dirixidas (conversa) corresponderanse cun 10% da nota final.	10
Presentación oral	A8 B4 C2	Cada estudante terá que realizar unha proba oral, orientada á demostración da súa competencia	20
Proba obxectiva	A8 A10 A15 B3 B5 B6 B7 C2	Ao final do cuadrimestre, o estudiantado deberá realizar unha proba obxectiva de comprensión oral e escrita e de produción escrita (exercicios, elaboración de textos breves), en que se avaliarán os coñecementos adquiridos tanto nas sesións maxistras como nos grupos intermedios e pequenos.	50

Observacións avaliación

1.
OBSERVACIÓNS XERAIS
  - 1.1. Todas
as actividades deberán ser entregadas de acordo cos prazos e cos procedementos fixados no cronograma que o profesorado fornecerá ao alumnado no inicio das sesións e que subirá ao campus virtual.
  - 1.2. Para
superar a materia, o alumnado deberá conseguir unha cualificación igual ou superior a 5 puntos sobre 10. Na proba obxectiva deberá obter como mínimo 5 puntos sobre 10 para poder sumar os restantes elementos de avaliación.
  - 1.3. Se
houber criterios específicos de avaliación para algunha das tarefas propostas, estes serán oportunamente disponibilizados polo profesorado en formato "rúbrica" nas aulas ou a través do campus virtual. O / A docente achegará, igualmente, as oportunas instrucións para o correcto desenvolvemento de cada unha das actividades previstas.
  - 1.4. Os
traballos tutelados entregaranse na aula, en papel, nos días fixados polo profesorado.
  - 1.5.
Aplicarase unha penalización do 25% sobre a cualificación final das actividades se estas se entregaren fóra de prazo sen causa xustificada.
  - 1.6. Os / As
alumnos/as que non superaren a materia na 1.ª oportunidade (xaneiro) poderán recuperala parcial ou totalmente na 2.ª oportunidade (xullo) segundo as normas detalladas na epígrafe seguinte.
  - 1.7. Tanto
as actividades como as probas deberán cumprir unhas exixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal?); no caso de deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas na cualificación, segundo o documento "Exixencias mínimas de corrección lingüística" (aprobado pola Sección de Galego-Portugués o 6/7/2018 e pendurado no campus virtual).
  - 1.8. Os
traballos presentados polo alumnado poderán ser incorporados ao Turnitin, ferramenta para a detección do plaxio (mesmo de traballos previamente presentados nesta ou noutras universidades polo/a estudante).
  - 1.9. En
calquera actividade avaliábel a falta de honradez académica implicará que o/a estudante sexa cualificado/a con ?suspense? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se producir na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, modificarase a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se for necesario.

  - 1.10. A
materia poderá ser adaptada ao estudantado que precisar da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade consonte as indicacións da Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/>), coa cal se deberá contactar nos prazos establecidos

por esta unidade. Pódese contar tamén co asesoramento da orientadora ADI da facultade (pat.filoloxia@udc.gal).

1.11. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos os sexos, propiciarse a intervención na aula de alumnos de e de alumnas etc.). Traballase para identificar e modificar preconceptos e actitudes sexistas e influirase na contorna para os modificar e fomentar valores de respecto e de igualdade. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para as corrixir.

2.

CUALIFICACIÓN NA 2.ª OPORTUNIDADE (XULLO)

2.1. As

persoas que non superaren a materia de acordo coa avaliación continuada deberán entregar en xullo, nas datas reservadas para a avaliación pola Facultade de Filoloxía, os traballos que se lles solicitaren e superar tamén aquelas probas (orais e / ou escritas) fixadas polo profesorado da materia.

3.

CUALIFICACIÓN DE NON PRESENTADO/A (NP)

3.1. Será

considerado/a Non Presentado/a aquel alumno ou alumna que non compareza á proba escrita ou que non entregue ningunha das actividades.

4. ALUMNADO

A TEMPO PARCIAL E CON DISPENSA ACADÉMICA

4.1. O

estudantado a tempo parcial e con dispensa académica realizará ou entregará as actividades obrigatorias nunha data concertada previamente co profesorado. Este alumnado deberá realizar e entregar as mesmas probas e exercicios que o restante (os traballos relativos á discusión dirixida solicitaránselle por e-mail) e, se non puidese asistir ás titorías, deberá contactar cos / coas docentes a través do correo electrónico.

5.

CONVOCATORIA DE DECEMBRO

5.1. O

alumnado que se presentar á convocatoria de decembro será avaliado da seguinte maneira: proba obxectiva (50 %), presentación oral (20 %) e traballos tutelados (30 %).

Fontes de información

Bibliografía básica

- Cintra, L. / Cunha, C (2013). Nova Gramática do Português Contemporâneo. Lisboa: Figueirinhas
  - Coelho, J. (2014). Dicionário global da língua portuguesa. Lisboa: Lidel
  - Malcata, H. (2011). Guia prático de fonética. Acentuação e pontuação. Lisboa: Lidel
  - Matos, M. (2013). Dicionário Ilustrado de Português. Lisboa: Lidel
  - Monteiro, D. / Pessoa, B. (2011). Guia prático dos verbos portugueses. . Lisboa: Lidel
  - Oliveira, C. / Coelho, L. (2007). Gramática Aplicada, Níveis Intermédio e Avançado. B2 e C1. Lisboa: Texto Editora
  - Ventura, H. / Caseiro, M. (2011). Guia prático de verbos com preposições. Lisboa: Lidel
  - S/A (2013). Prontuário da Língua Portuguesa. Porto: Porto Editora
-

Bibliografía complementaria

- Albino, S. (2015). Cultura e História de Portugal 2. Porto: Porto Editora

- Carmo, L. (2004). Olá! Como está? ? CD . Lisboa: Lidel

- Carmo, L. (2004). Olá! Como está? ? Livro de Textos. Lisboa: Lidel

- Carmo, L. (2004). Olá! Como está - Livro de Actividades. Lisboa: Lidel

- Coimbra, O. M. / Coimbra, I. (2012). Gramática Ativa 2. Lisboa: Lidel

- Díaz Ferrero, A. (2013). Falsos amigos. Lisboa: Lidel

- Lemos, H. (2013). Português em direto. Lisboa: Lidel

- Lemos, H. (2011). Praticar português. Nível Intermédio. Lisboa: Lidel

- Malcata, H. (2013). Português atual 2. Lisboa: Lidel

- Oliveira, C. (2007). Aprender Português 2. B1-B2. Lisboa: Texto

- Oliveira, C. / Coelho, L. (2007). Aprender Português 2, Caderno de Exercícios. B1-B2. Lisboa: Texto

- Oliveira, C. / Coelho, L (2008). Aprender Português 2, Compreensão Oral. B1-B2 .. Lisboa: Texto

- Oliveira, C. / Coelho, L (2007). Aprender Português 3. B2. Lisboa: Texto

- Pascoal, J. / Oliveira, T. (2013). Exames de Português B2 ? Preparação e Modelos. Lisboa: Lidel

- Rosa, L. M. (2011). Vamos lá continuar!. Lisboa: Lidel

- S/A (2009). Bom Português. Porto: Porto Editora.

- Santos, S. (2015). Falar pelos cotovelos. Lisboa: Lidel

- Tavares, A. / Tavares, M. (2012). Avançar em português. Lisboa: Lidel

- Fagim, V. (2022). Estou a estudar português. Santiago de Compostela: Através Editora

RECURSOS WEBBibliotecas digitaisBiblioteca Digital Camões: <http://e-portugues.co.uk/?p=5581>Biblioteca de livros digitais (infanto-juvenis): <http://www.planonacionaldeleitura.gov.pt/bibliotecadigital/Biblioteca Nacional Digital>: <http://purl.pt/index/geral/PT/index.html>Domínio Público (BR): <http://www.dominiopublico.gov.br/pesquisa/PesquisaObraForm.jsp>Cinema, vídeo e TVCanal Lusitano: <https://www.youtube.com/user/1CanaLusitano/videos>Curtas.pt: [http://www.curtas.pt/Documentários HD \(port.do Brasil\)](http://www.curtas.pt/Documentários HD (port.do Brasil)): <https://www.youtube.com/user/MrDocumentariosHd/videos>Filmes portugueses: <http://filmesportugueses.com/Filmes portugueses antigos>: <https://www.youtube.com/playlist?list=PL8CA97E24D332C4E7R>Rádio Televisão Portuguesa: <http://www.rtp.pt/homepage/Tuganimado>: <http://tugaanimado.net/Sapovideos>: <http://videos.sapo.pt/Dicionários e recursos linguísticos>Ciberdúvidas: <http://ciberduvidas.sapo.pt/Conjuga-me Net>: <http://www.conjuga-me.net>Corpus do português: <http://www.corpusdoportugues.org/x.asp>Dicionário Michaelis: <http://michaelis.uol.com.br> Dicionários da Porto Editora: <http://www.infopedia.pt/Dicionário Priberam>: <http://www.priberam.pt/Dicionário Universal da Língua Portuguesa>: <http://www.universal.pt/> Moderno Dicionário Michaelis: <http://www2.uol.com.br/michaelis/> Portal da Língua Portuguesa: <http://www.portaldalinguaportuguesa.org/Vocabulário Ortográfico Comum da Língua Portuguesa>: <http://voc.cplp.org/index.php>Expressões idiomáticas e calãoDicionário de calão e expressões idiomáticas: <http://natura.di.uminho.pt/~jj/pln/calao/dicionario.pdf>Exercícios e fraseologia do Instituto Camões: <http://cvc.instituto-camoes.pt/exercicios/index1.html>Expressões idiomáticas: <http://casota.org/expressions/Expressões idiomáticas dos países de língua portuguesa>: https://pt.wikipedia.org/wiki/Lista_de_express%C3%B5es_idiom%C3%A1ticasProvérbios, adágios, rifões, ditados populares e anexins: <http://www.folclore-online.com/proverbios/menu.html#.WVqJUen-s2x>Ferramentas de pronúnciaForvo: <https://pt.forvo.com/languages/pt/Omniglot>: <http://www.omniglot.com/writing/portuguese.htm>Prontuário sonoro RTP: <http://www.rtp.pt/wportal/sites/prontuario/index.php> SitePal: http://www.oddcast.com/home/demos/tts/tts_example.php?sitepal Imprensa Blitz (revista de música): <http://blitz.sapo.pt/Diretório de imprensa escrita em Portugal>: <http://www.prensaescrita.com/portugal.php>Sites institucionaisComunidade dos Países de Língua Portuguesa (CPLP): <https://www.cplp.org/Governo Português>: <http://www.portugal.gov.pt/pt/> Instituto Camões (IC): <http://www.instituto-camoes.pt/>Instituto Internacional da Língua Portuguesa: <http://iilp.cplp.org>Museu da Língua Portuguesa: <http://www.museudalinguaportuguesa.org.br>Observatório da Língua Portuguesa: <http://www.observinguaportuguesa.org/pt/>Pordata - Base de dados do Portugal contemporâneo: <http://www.pordata.pt/Portugal>Portal do Cidadão: <https://www.portaldocidadao.pt/home>Sociedade Internacional de Português da Estrangeira (SIPLE): <http://www.siple.org.br/Turismo de Portugal>:

[https://www.visitportugal.com/pt-pt/Sites para a aprendizagem da língua Centro Virtual Camões:](https://www.visitportugal.com/pt-pt/Sites%20para%20a%20aprendizagem%20da%20l%C3%ADngua%20Centro%20Virtual%20Cam%C3%B5es)

<http://www.instituto-camoes.pt/cvc/aprender.html>Omniglot:

<http://www.omniglot.com/writing/portuguese.htm>CiberEscola da Língua Portuguesa:

<http://www.ciberescola.com>Ensina RTP: <http://ensina.rtp.pt>Programa "Bom português":

<http://www.rtp.pt/programa/tv/p22815>

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Idioma Moderno: Portugués/613G03051 Idioma Moderno 2: Portugués/613G03054
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías